

OBČINA ŽALEC
KRAJEVNA SKUPNOST PETROVČE
Petrovče 33, 3301 Petrovče
e mail: ks.petrovce@gmail.com

Zap. št.: 003/2023/nm

Datum: 6.02.2023

Ministrstvo za naravne vire in prostor (prej Ministrstvo za okolje in prostor)
Dunajska cesta 48
Ljubljana

ZADEVA: Pobuda za DPN Spodnja Savinjska dolina

Spoštovani.

Na vas se obračamo v zvezi s pobudo za državno prostorsko načrtovanje za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini, ki je bila predstavljena na javni razgrnitvi v četrtek, 26. januarja 2023, v Domu II. slovenskega tabora Žalec.

Vsekakor razumemo, da gre za izjemno pomembno problematiko, ki zahteva ukrepanje in pozdravljamo namero in proaktiven pristop ministrstva za nadaljevanje aktivnosti, ki so se pričele že pred več kot 20. leti. Stopnjevanje ogroženosti zaradi večje pogostosti in jakosti ekstremnih vremenskih dogodkov nas potiska v iskanje novih rešitev, s katerimi bomo lahko omilili vpliv na delovanje naših kritičnih družbenih sistemov. Krajevna skupnost Petrovče tako načelno podpira vse ukrepe, s katerimi bo možno izboljšati poplavno varnost ter odpornost, ob tem pa ohraniti oz. izboljšati kvaliteto življenja naših krajanov. Z namenom učinkovite izvedbe projekta v luči transparentnosti in dobrega sodelovanja ponujamo našo podporo pri mediaciji/komunikaciji med pristojnimi odločevalci in strokovnimi službami ter našimi krajanji, predvsem lastniki zemljišč, ki bodo z načrtovanimi posegi najbolj prizadeti.

Ne glede na zgoraj zapisano pa smo pri pregledu pobude, priloženih gradiv in samega načina, na katerega so pristojni pristopili k reševanju problematike ugotovili, da obstajajo številne objektivne pomanjkljivosti in neskladja. Skupen cilj, h kateremu stremimo, je namreč izvedba projekta na časovno in cenovno učinkovit način, s katerimi bodo doseženi največji pozitivni vplivi v najkrajšem možnem času, idealno pred naslednjo veliko poplavo. Ta cilj lahko dosežemo zgolj in samo z enovito podporo lokalne skupnosti, zato smo dolžni trenutne pomanjkljivosti na konstruktiven način tudi izpostaviti.

S stališča same izvedbe najprej izpostavljamo neustrezno odmerjen čas in pristop k predstavitvi in obravnavi pobude v lokalnem okolju. Pobuda v postopku državnega prostorskega načrtovanja je bila namreč objavljena 8. decembra 2022 na spletnem mestu državne uprave. Javna predstavitev se je nato organizirala šele 26. januarja, torej 46 dni kasneje, rok za obravnavo pobude po javni predstavitvi in pripravo odgovorov nanj - vključno z morebitno organizacijo lokalnih posvetov, oblikovanjem skupnih stališč ter pripravo pripomb in predlogov - pa je omejen do vključno 7. februarja oz. manj kot dva tedna, upoštevajoč vikende. Čas javne

obravnave je nerodno umeščen v obdobje tik po volitvah, ko se delovanje občinskih uprav ter svetov krajevnih skupnosti marsikje formalno še vzpostavlja in šele dobro začena s svojim polnim delovanjem. Glede na kompleksnost tematike, dolgotrajne postopke za načrtovanje in izvedbo ter obsežnost samega gradiva sta 2 meseca za javno obravnavo – četudi zanemarimo vpliv božičnih ter novoletnih praznikov znotraj tega termina ter postavitve roka za oddajo pripomb, zgolj dva tedna od prve javne predstavitve projekta – absolutno nezadostna in neprimerna. **Ugotavljamo, da gre za povsem nerazumljivo zastavljeno časovnico in se zavzemamo za podaljšanje roka za pregled gradiva in oblikovanje stališč za najmanj tri dodatne mesece (do 7. maja 2023), kjer upoštevamo tudi čas za potrditev podaljšanja javne obravnave s strani pristojnih.**

Nadalje, glede na lahko dostopne tehnične možnosti za oddajo pripomb in predlogov v digitalni obliki je pristojni Direktorat kot glavni način predložil obrazec, za katerega se predvideva izpolnitev s pisalom, fizični podpis in skeniranje dokumenta. Še zlasti z ozirom na zelo kratek čas med javno predstavitvijo pobude in rokom za oddajo pripomb/predlogov, je le-ta odločitev povsem nerazumna in nakazuje bodisi malomarnost ali namerno oteževanje postopka. **Postopek oddaje pripomb bi moral med drugim omogočati oddajo preko spletnega obrazca, bodisi preko portala eUprava ali katerokoli drugo možnost iz širokega nabora razpoložljivih (tudi brezplačnih) storitev.** Glede obrazca za oddajo pripomb in predlogov želimo izpostaviti tudi dejstvo, da je napačno naveden datum zaključka javne obravnave, saj ni upoštevan popravek, naveden v javnem oznanilu št. 35012-2/2022-2550-41 z dne 16. januarja 2023. V kolikor je cilj polna transparentnost pri zagotavljanju točnih informacij, je tovrstna trivialna administrativna napaka pri obravnavi tako kompleksne problematike zelo neugodna in zagotovo ne prispeva k zaupanju javnosti v proces izvedbe.

Z ozirom na samo vsebino pobude je v skladu z že navedenimi dejstvi izjemno težko predložiti strokovno utemeljene pripombe in predloge, saj v odmerjenem času ni možno sprovesti vseh potrebnih postopkov, niti s tovrstnimi strokovnimi kompetencami KS Petrovče ne razpolaga. Kljub temu je že pri dosedanjem - po obsegu omejenem - pregledovanju gradiva možno izpostaviti številne pomanjkljivosti oz. nejasnosti.

V splošnem ugotavljamo, da iz predloženega gradiva ni mogoče (z ustrezno mero verjetnosti) niti izvesti merodajne primerjave predlaganih variant niti sklepati, da so predlagane variante optimalne in se pri njihovi obravnavi upošteva širše družbene ter okoljske vidike. Pri tem izhajamo iz optimizirane zasnove projekta, ki je bila izdelana leta 2017 po naročilu občine Žalec, v kateri je bilo predvidenih 7 zadrževalnikov na 300 ha površin, skupna prostornina zadrževanja pa je znašala dobrih 6 milijonov m³. V sedanjem gradivu tekstovnega dela Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) sta izpostavljeni varianti 3 in 4 (varianta 3 z dodatkom dvojnega zadrževalnika med Letušem in Malimi Braslovčami) kot najbolj sprejemljivi za izvedbo, pri čemer se glede posegov v prostor na območju KS Petrovče obravnavata kot nadgradnjo različice, ki je bila usklajena s predstavniki občine Žalec in kmetovalci. Ugotavljamo, da gre pri varianti 3 za predlog znatno večjega posega v območje in se zatorej ne more obravnavati kot nadgradnja temveč kot popolnoma nov predlog. Besedilo gradiva je na številnih mestih napisanih nejasno npr. v razdelku 3.1.3.5, kjer je najprej omenjena uskladitev predlagane variante z lokalno skupnostjo, nato pa se naslednji stavek glede zmanjšanja volumna zadrževalnikov nanaša na DPN iz leta 2008. Besedilo je zavajajoče in lahko vodi do napačnega sklepanja. **Potrebno je jasno izpostaviti, da gre pri variantah 3 in 4 za nov predlog, ki ni usklajen z lastniki zemljišč, predstavniki lokalne skupnosti ter drugimi deležniki in strankami v postopku.** V gradivu se prav tako večkrat omenja v navezavi na temo posvetovanja s predstavniki lokalnih skupnosti, da so bili npr. predlogi

»podrobneje preverjeni in ugotovitve upoštevane v sami pobudi«, kar skladno z zgornjimi navedbami zavračamo.

Morda je med bolj pomembnimi vidiki potrebno izpostaviti dejstvo, da suhi zadrževalniki ne rešujejo težav z učinkovito regulacijo vodnih virov, temveč so zgolj pasivna zaščita za sicer pričakovane, vendar redke (izredne) dogodke visokih poplav. Področja spodnje Savinjske doline se bodo kljub več stotim milijonskemu investicijskemu projektu v prihodnosti zaradi ekstremnih vremenskih dogodkov in drugih posledic klimatskih sprememb soočale s pomanjkanjem vodnih virov vsaj v kmetijstvu in drugih gospodarskih dejavnostih. Iz tega razloga menimo, da zgolj suhi zadrževalniki niso optimalna odločitev za nagovarjanje omenjenih izzivov, saj se z ločeno obravnavo poplavne varnosti problem obravnava parcialno in neučinkovito. V sklopu pobude DPN sta za spodnjo Savinjsko dolino predvidena vsega dva mokra – večnamenska zadrževalnika (Gozdnica in Vršca), ki ob pričakovanih daljših obdobjih suše ne zagotavljata ustrezne zaščite pridelovalcem oz. drugim odjemalcem. Prostornina stalne ojezeritve zadrževalnika Vršca znaša zgolj 125.000 m³, kar niti približno ne more zadostiti potrebam širokega območja, ki bi ga naj s tem pokrivali. **Iz tega ugotavljamo, da je projekt predlaganih variant v sklopu pobude DPN parcialen, premalo ambiciozen in ne nagovarja prihodnjih potreb po zagotovitvi učinkovitega upravljanja z vodnimi viri. Še posebej glede na visoko ocenjeno vrednost investicije, je projekt neustrezen pri naslavljanju ključnih družbenih izzivov in ne zagovarja interesov in pričakovanj KS Petrovče.** Prav tako podajamo stališče, da bi se morala poplavna varnost ter zaščita pred sušami celostno obravnavati v sklopu strateških ciljev na področju zelenega prehoda, ki zaradi same narave proizvodnje energije iz nizko produktivnih nestalnih virov OVE zahteva kapaciteto za cenovno učinkovito sezonsko hranjenje energije. Republika Slovenija kot entiteta, ki ne razpolaga z zanesljivim dostopom do kritičnih surovin ali drugih zmožnosti za proizvodnjo baterijskih hranilnikov (četudi bi to bila okoljsko, tehnično in cenovno sprejemljiva pot) - potrebuje drugačen pristop, in sicer se kot ena izmed preverjenih možnosti ponuja izgradnja črpalnih hidroelektrarn (primer dobre prakse ČHE Avče). V sklopu celotnega gradiva je koncept hidroelektrarne omenjen zgolj enkrat in še to v obliki majhni postrojenj (MHE), katere so zaradi hudourniške narave reke Savinje manj primerne.

Prav tako v nobeni zadovoljivi veri niso podane informacije o celostni obravnavi vplivov na okolje kot posledica predlagane investicije. V razdelku 4.1.10 se omenja, da bo za gradnjo nasipov ter pripravo tal znotraj suhih zadrževalnikov potrebno zagotoviti 156.000 m³ gline in še dodatnih 807.000 m³ materiala s primesmi gline, ki naj bi se pridobili iz odjemnih mest v Šeščah, Taboru, Pondorju, itn. (str. 108). Gre torej za skoraj 400 polnih olimpijskih bazenov materiala, ki ga bo potrebno skopati, transportirati in urediti na samih lokacijah. Iz gradiva niso razvidni niti predlagani načini za upoštevanje kritičnih okoljskih parametrov, ne seznam upoštevanih vplivnih faktorjev ali njihovo kvantitativno ovrednotenje. Razumemo, da je okoljsko poročilo z dodatkom Presoje sprejemljivosti na varovana obočja del sklopa potrebne dokumentacije za izvedbo investicije, vendar se glede na obseg predlaganega posega v prostor, pristojnega resorja ter sovpadanje tematik vsekakor pričakuje, da je ta vidik kot eden ključnih pri sprejemanju odločitev na področju posegov v rabo prostora v obravnavi variant vsaj ocenjen. **Ugotavljamo, da okoljski vidik v postopku predhodne obravnave variant ni ustrezno naslovljen.**

Kot splošno opazko k predstavljeni DIIP želimo izpostaviti tudi dejstvo, da so nekateri deli gradiva pripravljeni površno in brez ustreznih obrazložitev (npr. preglednici 36 in 37 na strani 79 in 80 ne vsebujeta enot, ni ustrezno pojasnjena uporaba faktorjev in upoštevanih števil, preglednica 39 navaja napačne številke že pri podatku o prostornini zadrževanja, itd.)

Če povzamemo, predstavljeno gradivo je pomanjkljivo, na številnih delih pripravljeno površno in ne omogoča ustrezne javne obravnave pobude DPN. Sočasno s tesnim časovnim terminom, ki se od minimalnih zahtevanih rokov glede na zgoraj navedene utemeljitve odmika zgolj formalno, se zavzemamo za bolj transparenten, vključujoč ter celosten pristop. Glede izvedbenega dela **svet KS Petrovče zavzema stališče, da se za referenčno varianto uporabi koncept izvedbe iz leta 2017, vsakršen odkik ali »nadgradnja« predlagane rešitve pa se mora izdatno utemeljiti glede na okoljske, družbene, ekonomske in druge učinke.** V trenutni obliki je pobuda osredotočena zgolj na vidik poplavne varnosti, še zlasti na območju mesta Celje, pri tem pa se v veliki meri zanemarja širši družbeni vidik vrste potencialno negativnih vplivov na ruralna naselja locirana gorvodno ob toku reke Savinje mimo območja KS Petrovče. KS Petrovče pričakuje, da se bo v nadaljevanju na uravnotežen način upoštevalo dobrobit naših krajanov, ki se poleg odprave zgoraj naštetih pomanjkljivosti med drugim lahko utemeljuje npr. z izgradnjo kritične infrastrukture (npr. obvoznih cest, kolesarskih poti, itn.), s čimer je v določenih primerih možno pridobiti podporo in konsenz javnosti za izvedbo.

V kolikor potrebujete dodatne informacije ali že ponujeno podporo smo Vam na razpolago.

Hvala za razumevanje in lepo pozdravljeni,

Predsednik sveta KS Petrovče
Niko Natek

